

**Filozofická fakulta
Univerzita Hradec Králové
KPVHA**

Hodnocení diplomové práce

Posudek oponenta práce

Jméno autorky: Bc. Adéla Věra Wagnerová

Název práce: P. Vavřinec Wintera, OSB (1864 - 1914). Život a dílo náchodského historika.

Oponent práce: Mgr. Petr Polehla, Ph.D.

Práce pojednávající o významné osobnosti z řad broumovských benediktýnů přelomu 19. a 20. století je logicky členěna do pěti kapitol, přičemž za nejtěžejnější lze považovat kapitolu poslední, členěnou na deset podkapitol dle témat, jimiž se V. Wintera ve svých spisech zabýval. Součástí práce je velmi užitečný katalog Winterových děl, jediný moderní a možná až na drobnosti ucelený soupis autorových publikací.

Autorka představuje stěžejní díla V. Wintery, přičemž většině z nich nebyla ještě moderní historickou vědou věnována větší pozornost. Dobře se orientuje v literatuře, která Winterovo dílo zmiňuje, i v literatuře zabývající se obecněji tematikou historiografie a církevních dějin daného období a prostoru.

Autorka osvědčila své znalosti a dovednosti při práci s většinově německými prameny, vydanými i nevydanými. Sama naznačuje řadu možností dalšího bádání a odborné práce, např. v oblasti vydávání dosud nepublikovaných Winterových děl. V tomto zasluhuje rozhodně podporu a povzbuzení. Právě proto uvádím na následujících řádcích připomínky a několik dotazů, které by měly vést zejména k precizování budoucích autorčiných textů a osvojení si dalších znalostí v některých dílčích oblastech církevních dějin a jejich terminologie.

Zásadní životopisný údaj u každého kněze je to, kdy přijal kněžské svěcení (ev. kde a od koho). V životopisné črtě ale údaj o kněžském svěcení nenajdeme, přičemž se dá lehce vyčíst z Winterova parte, které autorka otiskuje v příloze.

Ani pozdější biskup Josef Doubrava, ani známí biblisté a překladatelé Nového zákona Sýkora a Peter nebyli pastoři (srov. s. 20–21) ale pastoralisté, tedy profesoři pastorální teologie.

Prosím autorku o vysvětlení, odkud čerpá pojem „čestný slib“ (s. 11, 19, dále popisek k příloze č. 4), neboť to neodpovídá terminologii církevního práva, které zná u řeholníků sliby časné (resp. dočasné, jednoduché) či věčné (resp. slavné). Podobně nejasná je formulace, že „z noviciátu byli na půdě biskupské kapituly spolu s ním povýšeni další řeholníci“. Na co byli povýšeni?

Přesto, že jazyk práce i typografická úprava jsou celkově dobré, objevuje se zde několik nesrovnalostí. Chybně uvádí autorka dle vlastních slov klíčové Winterovo dílo „*Stift Braunau und Dienste Kultur*“ na s. 32, 23, 49, 50, 82. V příloze, v katalogu správně pod číslem 36 *Stift Braunau im Dienste Kultur*.

Občas se objevují chyby při přepisu německého textu: „al ser nach“ (správně „als er nach“). Nejednotně je psáno jméno opata Bedřicha Grundtmanna (někde Grundmann ev. Grudmann (např. s. 45).

Nechvalně proslulé dílo Augusta Rohlinga se nejmenuje *Der Talmud-Jude*, ale správný tvar prvního slova u názvu je *Talmud*. Za podrobnější rozbor by možná stálo (v naší éře akcentovaných akademických mobilit) hodnocení, že zmíněný vyučující podnikal mnoho studijních cest do zahraničí na úkor výuky (s. 20).

Práce někdy sklouzává k neodbornému jazyku, např. „Z počátku ... bylo nutné poskládat všechny studie a knihy...“ (s. 11); dále „V tomto fondu najdeme celou řadu věcí...“. Myslím, že v archivních fondech se právě mnoho „věcí“ nenalézá. Zarážející je použití označení „titulní papír“ (s. 69). Za jazykově nevhodné považuji používání pojmu broumovský či polický štift.

Není vhodné přejímat doslova dikci pramenů, neboť ta zní v současné češtině archaicky. Např.: „pět hodin biblických starožitností“, což byla výuka biblických reálií a dějin. Podobné platí pro označení výuky „hermeneutického biblismu“ (s. 21) pro teologickou disciplínu biblická hermeneutika.

V práci můžeme najít i některé věcné chyby: „Podobný článek publikoval Wintera v roce 1907... který vyšel při příležitosti tři sta let nejstarší městské knihy v Broumově, pocházející z roku 1407“. Šlo o pětisté výročí.

Na tenkém ledě se autorka ocitá v teologických otázkách. Tvrzení, že „Wintera o predestinaci nepochybuje“ je velmi odvážné a zasloužilo by důkladnější rozbor či větší opatrnost při takovýchto soudech. Predestinace rozhodně není součástí katolické věrouky, takže nad tímto tvrzením o katolickém knězi a řeholníkovi se dle mého vznáší velký otazník.

Přílohy jsou funkční a dokreslují vhodně text práce. Jen někdy jsou jejich popisky zavádějící či nepřesné (Např. Obr. č. 1 není Winterův rodný dům).

Diplomová práce Adély Věry Wagnerové je nesporně přínosem pro naše poznání regionálních a církevních dějin i dějin břevnovsko-broumovských benediktinů, stejně jako dějin historiografie. Skýtá řadu dalších podnětů pro bádání v dané oblasti a je příslibem autorčiny další publikační činnosti. Práci splňuje podmínky kladené na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě.

V Hradci Králové, 15. 5. 2022